

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Saga. Nytaarsgave for 1812

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Saga. Nytaarsgave for 1812", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 58. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1811_171-txt-shoot-idm2544.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Maribo.

- 1 Hist med brede Aftenskygge
Fruens kære Bolig staar,
Der i Fred de Døde bygge
Paa den stille Kirkegaard.
Mangen En, som nu sig dølger,
Indelukt i snevre Rum,
Blev, som jeg, paa Verdens Bølger
Underligen tumlet om.
Tit jeg intet Bedre vidste
Himlens Gud at bede om,
End for Legemet en Kiste,
Og for Sjælen naadig Dom;
Lettere jeg blev om Hjerte
Under Dagens raske Færd;
Dog forfulgde mig min Smerte
Og igen den staar mig nær.
Hen til Kirken vil jeg ile,
Gaarden er en hellig Plet,
O, hvor sødt det er at hvile
Op til Herrens Huus saa tæt!
Mellem sjunkne Grave hæver
Taarnet sig med høien Top,
Og med Taarnet Tanken stræber
Mod Guds høie Himmel op.
- 2 60Daarer! I, som bygge Grave
Trindt i Mark, i Lund og Have
Til de trætte, døde Been,
Har I da slet ingen Længsel
Efter slig en Bautasteen?
Eders nøgne Støtter tale
Kun om Støvet i sin Dvale,
Kirketaarne kraftig mæle
Om udødelige Sjæle.
Støtten mæler bange Ord:
Han sig hviler nu herunder.
Taarnet siger: han opfoer,
Kun hans Støv i Jorden blunder.
- 3 Ak, jeg veed det, naar med kunstig Haand
Lyse, smukke, pyntelige Grave
I opreise rundt i Mark og Have
Huus I bygge da til eders *Aand*:
Eders Sjæle i de døde Kroppe
Bygge vil i Graven, som paa Jord,
De har intet Fædreland deroppe,
Ingen Tro paa Herren, som opfoer
Sine Brødre Huset at berede,
Som i Haab de stunde til henede.
Derfor stræbe I med saadan Flid,
Som Ægypterne i gammel Tid,
61At forgylde eders Ormehytte.
Noget vidner i jert arme Sind,
At hvis Sjælen nødes til at flytte,
Ganger hist den ei til Gammen ind.
- 4 Men, hvorledes? hvor er det jeg staaer?
Er ved Kirken ingen Kirkegaard?
Gaaseflok! imens du er i Live,

Dine Fjedre Tiderne beskrive
Stærkere og mere sanddru, end
Naar enhver af dem er blevet Pen:
Kirkegaarden først maa ligge øde,
Førend du kan sjunge over Døde,
Kirken selv maa med sit Alter rave,
Førend Gaarden med de Kristnes Grave
Vorder Fællend for en Gaaseflok.
Rave? ja, du Stiftets Hovedkirke,
Ret og fuldt afbilder Tidens Færd;
Thi dit Fald du tykkes vis og nær.
Hisset staar af Huset end en Skygge,
Hvor Marie vilde bo og bygge.
Hør du mig, du gamle Klostermur,
Fromme Værk i jammerfulde Dage!
Bag dig Kirken var et Fangebur,
Derfor ei jeg kalder dig tilbage,
Dog ei heller er jeg daarlig nok,
62Til mit Raab med deres Skrig at blande,
Som i Søvn og Blindhed dig forbande.
Det begriber ei den dorske Flok,
At mod Øxer og mod hvasse Sværde
Du om Kirken var et dygtigt Gærde,
Saa den stod, til Herrens Time kom,
Til den Time, da hans Helligdom
Ved hans Tienere saa nogenlunde
Atter feies og udrenses kunde.
Sandt det er, den stander nu hel reen
Uden Billeder og Dødningbeen,
Men for Levende saavel som Døde
Daglig staar den mere tom og øde.
Seer I Vandet paa de grønne Vægge!
Seer I, hvor de gamle Mure sprække!
Daglig Kirken hælder til sit Fald,
Renses ei, men *reises* nu den skal,
Mene I, at bag det høie Gærde
Mere Nød der var for den paa Færde?

5 Hvad er dette vel for Sprinkelværker?
Hvad vil disse Blomsterbede her?
Ak, nu først jeg eders Attraa mærker,
Gamle Kirke tykdes jer for nær,
Derfor mende I, det var det bedste,
Jer mod den med Jernet at befæste.
63For at dæmpe Frygten i jert Sind
Lod I Stakler jer det bilde ind,
Hvad i Angesten I ønsked meer end gerne,
At ei Sjælen ud af raaden Hjerne
Fare skulde; men I vidste nok,
At dernede kun maa lugte ilde,
Derfor Stanken med en Rosenstok
Og med Tusindfryd I vil formilde.

6 Hvad er det? der ligger jo en Steen,
Flad og ristet paa sin Gammeldags!
Han, som eier disse trætte Been,
Har nok været af et andet Slags;
Længe har den ikke ligget der.
Mon jeg kan i Skumringen mig stave,
Til den Gæves Navn, som lod sig her
Paa den gamle kristen Viis begrave?
Diderik - min Gud! saa er det dig!
Gamle Blicher! saa er her dit Lig?
Nu jeg mindes det: paa Klerkemøde
Med din gamle Kristendom du døde.

- 7 Ak! saamangt bortsovet Minde
Monne nu i Hu mig rinde,
Gamle Ven! du er hos Gud,
Hvem du tjende tro heneden;
64Men hvordan mon det seer ud,
Hvor du byggede forleden?
Snart skal Gunslev Kirke staa
For mig, som i gamle Dage.
Sært i Verden det mon gaa!
Naar jeg tænker mig tilbage,
Kun lidt mer end tvende Aar,
Hvergang jeg den Kirke skued,
Kirken med sin Præstegaard,
Hjertet banked, Øiet lued.
Nu jeg skal for Øie faae
Samme Syn fra samme Have,
Og nu skal den Kirke staa,
Som en anden mellem Grave,
Ingen Længsel er i Sind,
Ingen Rødme er paa Kind,
Ingen Lyst til did at flyve.
- 8 Stærkt det mig paa Sinde falder
Tykkes ubevidst og sært,
Hvorfor i den unge Alder
Dette Sted var mig saa kært.
Var det dig, hensovne Ven,
Ene, som mig drog derhen?
Svar mig, Hjerte, du maa dømme;
Ak, men du i tunge Drømme
65Har vel dine Længsler glemt,
Eller og saavel dem gemt
At du end dem ei kan finde.
Kære halvforglemte Minde!
Vil du vaagne nu igen?
Hvorfor mon saa sødt jeg bæver?
Dunkle Skikkelse! hvi svæver
Saa du frem? hvi flygter du?
Hvor i Verden mon du færdes nu?
Mon jeg mer dig skal livagtig skue
Mens vi færdes under Himlens Bue?
- 9 Da mig Verdens Strøm henrev
Hjertet til en Staadder blev,
Meget Gud mig gav tilbage,
Der han gav mig Jesu Tro,
Kan maaske og Fremtids Dage
Give Hjertet Fryd og Ro?
- 10 Dog, jeg sværmer som en Daare,
Hjertet gøres mig saa blødt,
Her ei hjælper Suk og Taare,
Lad det Døde være dødt.
Mellem Kæmper, som en Kæmpe
Jeg med Gud vil vandre frem,
66Hovedbrud skal Længslen dæmpe,
Til engang jeg kommer hjem.